

Ons pedagogisch handelen peutergroep Het Kleurrijk

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

September 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Hanneke Siebelink

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Het volgen en luisteren naar kinderen staat bij ons in 2024 centraal. Dit jaar gaan we starten met een nieuw kindvolgsysteem binnen het ouderportaal. We nemen de tijd om hier mee te leren werken. Het nieuwe kindvolgsysteem helpt ons om kinderen nog beter te kunnen volgen, aan te sluiten bij hun ontwikkeling en om met ouders in gesprek te gaan.

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers. Hierin staat ook op toetsbare wijze beschreven hoe we de kennis en vaardigheden van de medewerkers op het gebied van VE onderhouden.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor deze locatie betekent dit 14,2 uur per jaar. Hiernaast heeft onze coach dit jaar voor VE coaching 190 uur beschikbaar om medewerkers te coachen op het gebied van educatieve kwaliteit. Dit urenaantal is gebaseerd op het aantal VE kinderen (keer tien uur) dat onze locatie bezoekt.

We bieden VE bij peutergroep Het Kleurrijk

Om ervoor te zorgen dat we spelenderwijs de ontwikkeling van je kind zo goed mogelijk stimuleren, bieden we op onze locatie Voorschoolse Educatie (VE). Hiervoor maken we gebruik van het VE-programma Uk & Puk waarin verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Telkens staat een ander thema dat de kinderen aanspreekt centraal. Ieder thema wordt uitgewerkt in uitdagende, speelse activiteiten waarin aan verschillende ontwikkelingsdoelen wordt gewerkt. De doelen liggen op het gebied van spraak- en taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuigelijke ontwikkeling en rekenprikkels om de ontluikende rekenvaardigheid te stimuleren.

We stimuleren de spraak-taalontwikkeling door te verwoorden wat de kinderen doen en ervaren en door kinderen te stimuleren om zelf woorden te gebruiken. De vragen die we kinderen stellen sluiten aan bij het niveau van het kind. Kinderen die nog niet goed kunnen praten, stellen we eenvoudige vragen zoals “Waar is Puk? Wijs eens aan?”, de meer taalvaardige peuters krijgen moeilijkere vragen zoals “Wat ga je doen?”, “Zijn deze hetzelfde?”, “Wat gebeurde er?” Kinderen krijgen de tijd om te reageren. Ook het samen zingen van liedjes en voorlezen horen bij ons rijke taalaanbod.

Bij iedere activiteit worden in principe doelwoorden aangeboden. We passen ons hierbij aan het niveau van het kind aan. Kinderen die nog weinig Nederlands spreken, leren eerst de woorden die naar voorwerpen, personen of handelingen verwijzen die belangrijk voor hen zijn. Hoe ouder het kind, hoe meer de doelwoorden verwijzen naar de buitenwereld en hoe abstracter ze kunnen zijn.

We bieden de woorden aan in een betekenisvolle context: woorden krijgen voor een kind pas betekenis door de concrete voorwerpen die worden gebruikt en de activiteit die wordt gedaan. Een echte appel levert een kind veel meer informatie op dan een foto van een appel. Tijdens een thema worden doelwoorden vaak herhaald en geoefend.

De sociaal-emotionele ontwikkeling betreft het leren omgaan met jezelf en met anderen. Op de peutergroep ligt de basis hiervoor in de relatie tussen het kind en pedagogisch medewerker. Als een kind ervaart dat hij kan rekenen op steun en zich veilig voelt, durft hij zichzelf en anderen te leren kennen. Daarnaast begeleiden we kinderen in het omgaan met anderen. We geven het goede voorbeeld en helpen kinderen om rekening te houden met elkaar. Zie ook de uitgangspunten ‘We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte’ en ‘We bevorderen positieve contacten tussen kinderen’.

De sensomotorische ontwikkeling gaat over de ontwikkeling van de zintuigen en de motoriek. Door te doen en tegelijk waar te nemen, leert het kind de wereld om zich heen kennen. We bieden activiteiten aan die een beroep doen op het zien, horen, tasten, proeven en ruiken. Ook grof-motorisch spel is onderdeel van ons dagelijkse aanbod. Zo streven we ernaar om iedere dag naar buiten te gaan. Hiernaast heeft ieder thema een beweegactiviteit, op het oefenen van de grote motoriek en lichaamsbalans. Ook de fijne motoriek (de arm-hand functie zoals reiken, grijpen, loslaten en manipuleren) komt in ons aanbod volop aan de orde.

We besteden ook aandacht aan rekenprikkels. Het gaat er hierbij om dat kinderen ervaringen opdoen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling, zoals meten (passen de schoenen? Past het dikke boek in de kleine tas?) en het benoemen van eigenschappen zoals groot en klein, zwaar en licht, vol en leeg. Ook ruimtelijke oriëntatie

hoort tot rekenprikkels. Ruimtelijke oriëntatie begint bij het lichaamsbesef van het kind. Dit komt bijvoorbeeld aan bod tijdens de verzorging van de kinderen of bij het aan- en uitdoen van de jas. Daarnaast verkennen we met de kinderen de groepsruimte. We praten met de kinderen over waar de spullen staan (in de kast of op de kast) of waar ze terecht komen (in of naast de prullenbak). Ten derde maken de kinderen bij ons kennis met tellen.

Bij de activiteiten die bij het VE-programma horen, speelt de interactie tussen pedagogisch medewerker en kind en tussen de kinderen onderling een grote rol. Kinderen en pedagogisch medewerker hebben beide een actieve inbreng bij de activiteiten. Door prikkelende vragen te stellen in een uitdagende omgeving en hierbij steeds in te spelen op de inbreng van de kinderen en aan te sluiten bij hun niveau en interesse, brengen we de kinderen steeds een stapje verder in hun ontwikkeling. Kinderen kunnen ook elkaar prikkelen in hun ontwikkeling. Daarom geven we kinderen ook tijdens de activiteiten de ruimte om op elkaar te reageren en met elkaar samen te spelen.

De meeste activiteiten doen we met kleine groepjes kinderen, zodat we de activiteit kunnen aanpassen aan het ontwikkelingsniveau van de kinderen en kunnen inspelen op hun reacties. Bovendien hebben kinderen in een kleine groep meer gelegenheid om zich te uiten en meer onderling contact. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen, doen we een activiteit herhaaldelijk, met telkens een ander groepje kinderen. Een activiteit duurt zo lang als de kinderen het leuk vinden om te doen.

De doelen waaraan gewerkt wordt bij een activiteit hangen ook af van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van een kind. Bij de jongere kinderen ligt de nadruk op het doen en ervaren, bij de oudere kinderen en kinderen die al meer taal begrijpen en kunnen praten, worden de activiteiten al wat taliger aangeboden.

Ook buiten de activiteiten om wordt er gewerkt met het thema en de doelen die daarbij horen. De groepsruimte is overzichtelijk ingericht in hoeken, waardoor kinderen ongestoord alleen of in kleine groepjes kunnen spelen. Bij de inrichting gebruiken we aantrekkelijke materialen die bij het thema horen. Hierdoor komen kinderen tijdens hun spel op een vanzelfsprekende manier met het thema in aanraking. Pedagogisch medewerkers begeleiden het spel van de kinderen en bieden bewust bepaalde materialen aan, waardoor ze ook tijdens vrij spel gericht aan de doelen werken.

Om de ontwikkeling te stimuleren, creëren en grijpen we kansen. Bij kansen creëren bieden we doelbewust een activiteit aan. Bij kansen grijpen, maken we van een gewone, dagelijkse situaties een leersituatie. Hoe jonger een kind, hoe meer het leren in het hier-en-nu plaatsvindt. Het woord 'regen' krijgt pas betekenis als het buiten regent en als het kind de regen kan zien, voelen en horen. Om inhoud en betekenis te geven aan de activiteiten en te werken aan de ontwikkelingsdoelen die bij ieder thema zijn opgesteld, benutten we zoveel mogelijk de dagelijkse situaties. Hoe jonger het kind of hoe lager het ontwikkelingsniveau van een kind, hoe dicht de pedagogisch medewerker bij de concrete situatie blijft. Thematisch werken met peuters met een laag ontwikkelingsniveau betekent vooral inspelen op situaties dicht bij het thema, kansen grijpen dus. Hoe verder de kinderen in hun ontwikkeling zijn, hoe meer we de activiteit kunnen uitbreiden naar talig spel, waarbij fantasie en voorstellingsvermogen een grotere rol gaan spelen. Dan kunnen we met behulp van taal en spel een situatie creëren die kinderen herkennen en die voor hen betekenis heeft.

Voorbeelden

- Voorbeelden van thema's: Wat heb jij aan vandaag (over kleding), Eet smakelijk (over eten), Oef wat warm (over warm en koud).
- Voorbeeld van een activiteit met verschillende ontwikkelingsdoelen: Het thema Wat heb jij aan vandaag bevat een activiteit waarbij de kinderen, voordat ze naar buiten gaan, hun schoenen bij elkaar zoeken (één, twee schoenen; rekenprikkel), en aantrekken (motorische ontwikkeling). Peuters herkennen hun eigen schoenen en proberen deze met hulp aan te trekken, en doen dat zoveel mogelijk zelf en helpen elkaar daarbij (sociaal-emotionele ontwikkeling). Daarna lopen, springen en stampen de kinderen op hun schoenen (motorische ontwikkeling). Tijdens de activiteiten vertellen de peuters wat ze gedaan hebben (taalontwikkeling), waardoor ze spelenderwijs een aantal woorden leren kennen.
- Voorbeeld differentiëren tussen leeftijden en niveaus: In het thema Dit ben ik! (over het lichaam, het gezicht en de zintuigen) kijken de kinderen om de beurt in de spiegel. Wat zien ze? De peuters kijken naar hun spiegelbeeld terwijl de pedagogisch medewerker verwoordt wat ze zien, of peuters kunnen zelf aanwijzen wat ze zien. De meer taalvaardige peuters kunnen met behulp van de pedagogische medewerker zelf vertellen wat ze in de spiegel zien.
- Onze groepsruimte(s) hebben we ingericht met de volgende hoeken: de huishoek, de bouwhoek met auto mat, themahoek, voorleeshoek.
- De pop Puk speelt een belangrijke rol bij de activiteiten.
- Voorbeeld aanpassen van de inrichting aan het thema: Bij het thema Hatsjoe! (over ziek zijn, voor elkaar zorgen, naar de dokter gaan en weer gezond worden) mogen kinderen spelen met dokterspulletjes zoals pleisters, verband, lege pillendoosjes, een wit schort etc.. Door bij het thema Knuffels (over zachte materialen en het slaapritueel) veel zachte dingen in de groepsruimte te leggen, leren de kinderen de betekenis van het woord 'zacht' te begrijpen door aan de materialen te voelen, ermee te spelen en ze te benoemen.
- Voorbeeld kansen grijpen: De concrete situatie (bijvoorbeeld het regent buiten) is het vertrekpunt waaraan de pedagogisch medewerker een speelse activiteit toevoegt als het kind daaraan toe is (bijvoorbeeld het nadoen van het geluid van de vallende geluidsdruppels).

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Een kind dat nieuw is en moeite heeft met wennen, houden we dichtbij ons of nemen we op schoot totdat het er zelf aan toe is om zelf of met de andere kinderen te spelen.
- Het afscheid nemen door de ouder van het kind is belangrijk. Ouders zeggen altijd gedag, ook al is het afscheid nemen moeilijk. Dit is van belang omdat het kind moet weten dat de ouder(s) weg gaan. Plotseling ontdekken dat vader/ moeder weg is, is een hele vervelende ervaring voor het kind. Dit kan ertoe leiden dat het kind angstig wordt wanneer het naar de opvang komt. Wanneer het afscheid nemen moeizaam is verlopen, is er tijdens de opvang de mogelijkheid tot contact tussen pedagogisch medewerkers en ouders om te laten weten hoe het gaat.
- Bij de ingang van de groep hangt een fotobord met daarop foto's van alle medewerkers op die locatie.
- Alle kinderen zitten in dezelfde stamgroep, dit om de sociaal emotionele veiligheid van kinderen te vergroten. De stamgroepsruimte is de groep en de groepsruimte waarbij een kind hoort. Met andere woorden de stamgroep herbergt de eigen spulletjes van het kind in een vertrouwde omgeving, een vertrouwde groep kinderen en vaste pedagogisch medewerkers.
- Tijdens verzorgmomenten geven we kinderen extra aandacht door samen te kletsen, liedjes te zingen of iets aan te wijzen. Bijvoorbeeld waar hun neus zit.
- We leggen uit waar we mee bezig zijn. We praten op een rustige en vriendelijke toon tegen de kinderen en luisteren naar wat ze te vertellen hebben.
- We stimuleren kinderen door ze aan te moedigen dingen te proberen en ze steun te laten ervaren in het leren. Zoals: 'probeer het maar' of 'ik denk dat jij dat kan'.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huilt of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Als een kind pijn heeft, mag het dat laten merken. We troosten het: 'je hebt pijn he, ik zie het, dat is vervelend, kom maar, dan doe ik er een pleister op.' En als het kind moet huilen, mag het op schoot als hij of zij dat wil.
- We bieden ruimte voor emoties. Door emoties te erkennen, voelen de kinderen dat ze gezien en begrepen worden.
- We letten goed op de non-verbale signalen van de kinderen (twijfelen, stil en terug getrokken, gezichtsuitdrukking, etc.) om te zien of ze zich op hun gemak voelen en er iets aan te doen als dat niet zo is door te kijken naar het kind en er proberen achter te komen wat evt. de reden kan zijn en daarop proberen in te spelen.
- Geen kind is hetzelfde: leeftijden en karakters verschillen. Het ene kind kan zich al goed weren, het ander moet nog leren om van zich af te bijten. Het ene kind kan zeggen wat het niet wil, de ander doet dit door een kind weg te duwen. Dit kan tot kleine conflicten leiden. We accepteren niet dat kinderen elkaar pijn doen en begeleiden de kinderen bij het oplossen en weer goed maken van hun conflicten.
- Kinderen vinden het soms lastig om uit emoties te komen als ze boos of opstandig zijn. Op dat moment leiden we het kind af met iets anders. We praten over iets wat hij of zij wel mag doen of praten over een onderwerp waar hij of zij blij van wordt.
- Kinderen willen graag van alles vertellen. We laten ze uitpraten en hebben aandacht voor hun verhaal.
- Wanneer wij zien dat een kind iets spannend vindt of verlegen is, moedigen wij het aan en steunen wij het kind door bijvoorbeeld te zeggen: 'Ik denk dat jij dat heel goed kan' of 'Ik zie dat jij het spannend vindt, laten we het samen even proberen'.
- Om de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen te volgen, gebruiken we het kindvolgsysteem KIJK!. Na ondertekening door ouders vormt dit de overdracht naar de basisschool. Wanneer hieraan behoefte is vanuit ouders, school of peutergroep kan hierbij aanvullend een gesprek worden ingepland voor een warme overdracht.
- Mentorschap: De kinderen worden verdeeld over de vaste pedagogisch medewerkers van die groep. De pedagogisch medewerker die het kind de meeste dagen ziet is de mentor van het kind en zij houdt samen met de ouders de ontwikkeling van hun kind in de gaten. Alle pedagogisch medewerkers zijn dagelijks verantwoordelijk voor de groep, het dagritme en de overdracht van alle kinderen, maar de mentor van het kind is daarbij ook de aanspreekpersoon voor overkoepelende zaken en mogelijke zorgen over de kind ontwikkeling.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- We stimuleren kinderen om iets eerst zelf te doen of op te lossen door aan te geven ‘van proberen kan je het leren’. Lukt dit niet dan bieden wij hulp.
- We laten kinderen meehelpen met activiteiten en taken; bijvoorbeeld met de bekers op tafel zetten voor het drinken of plakspullen pakken voor een activiteit.
- De kinderen mogen zelf bepaald speelgoed en spelletjes uit de kast pakken. Sommige dingen moeten ze vragen. Niet al het speelgoed/ materiaal is geschikt om op kindhoogte op te bergen.
- We houden rekening met het tempo en de mogelijkheden van het kind, waarbij de verwachting van de pedagogisch medewerker toeneemt met de leeftijd van de kinderen. *“Ik wacht wel even op je, probeer nog eens om je jas aan te doen.”*
- Als een kind iets niet lukt, stimuleren we hem of haar om het zelf te proberen. En we nemen de tijd, zodat het kind ook echt kan proberen en ervaren hoe leuk het is als dan opeens iets wél lukt door het gewoon te doen.
- We laten kinderen zo veel mogelijk zelf ontdekken wat ze kunnen en durven. Natuurlijk blijven we in de buurt voor de veiligheid, maar we nemen niet alles over.
- We geven de kinderen keuzes, Belangrijk hierbij is wel dat de keuze niet te groot is. Door kinderen op deze manier een keuze te geven, geven we ze de kans om te oefenen met zelfstandigheid, een eigen wil te ontdekken en tonen we respect voor zijn of haar mening.
- Een deel van de ochtend besteden we aan ‘vrij spel’. Tijdens dit spel krijgen kinderen de gelegenheid om, alleen of samen, hun beleving te verbeelden of te verwerken. De jongere kinderen spelen vooral hun eigen spel, de oudere zoeken andere kinderen op om samen tot spel te komen.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- We hebben de beschikking over een breed aanbod van uitdagend leeftijdsadequaat spel materiaal en activiteiten die we in huis hebben om de kinderen te stimuleren op diverse ontwikkelingsgebieden. Zo zijn er bijvoorbeeld puzzels en boekjes met een oplopende moeilijkheidsgraad om de peuters cognitief en taalkundig uit te blijven dagen, ook als zij groeien in hun vaardigheden.
- Wanneer de leeftijden of de interesses van deze kinderen op een bepaalde dag erg variëren, kiezen we ervoor om de groep te splitsen in het kader van verschillende activiteiten, zodat zij (ook sociaal emotioneel gezien) aansluiten bij de behoefte van de kinderen. Op de groep komt het dan voor dat de ene pedagogisch medewerker met de helft van de kinderen een motorische activiteit buiten doet, terwijl de andere pedagogisch medewerker met de andere helft van de kinderen een creatieve activiteit onderneemt. De splitsing van de groep gebeurt steeds op een andere manier. Dit kan in jongens en meisjes zijn, maar ook in oudere en jongere kinderen of juist in kinderen die langer stil kunnen zitten en kinderen die motorisch gezien meer behoefte hebben aan bewegingsactiviteiten.
- We streven ernaar om elke ochtend met de kinderen naar buiten te gaan. Ook met regenachtig weer gaan wij met gepaste kleding naar buiten. De kinderen leren de waarde van de natuur kennen, hebben plezier, zijn meer in beweging en zijn in de gezonde buitenlucht. We hebben een eigen speelterrein voor onze groep.
- We maken gebruik van echte materialen in de hoeken bijvoorbeeld bij spelen in de huishoek met lege verpakkingen. Hierdoor lijkt het op een echte keuken en de fantasie wordt geprikkeld. Ook beschikken we over een tafel met bakken, met daarin natuurlijk materiaal, dat zoveel mogelijk aansluit bij het thema en de belevingswereld van de kinderen. Bijvoorbeeld bij het thema 'Puk op de boerderij' vullen wij de bakken met hooi en stro. Of bij 'Met Puk op pad' vullen wij de bakken met bulldozers, houten blokjes en wit zand.
- We bieden de kinderen regelmatig open eind materiaal aan. Dit zijn materialen zonder vast betekenis zoals knopen, takjes, draadjes of bolletjes wol. De kinderen kunnen zo echt hun eigen spel verzinnen. Deze materialen prikkelen de fantasie en de creativiteit van de kinderen.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We werken met een vaste dagindeling. Kinderen weten zo precies waar ze aan toe zijn. We merken dat kinderen dit houvast geeft.
- We werken met dagritmekaarten die staan voor de dagelijkse gebeurtenissen zoals vrij spel, knutselen, activiteit met Puk, eten en drinken, etc. Deze dagritmekaarten hangen duidelijk zichtbaar in de groep. Deze worden iedere ochtend bij de start benoemd samen met de kinderen, zodat ze kunnen zien wat er gaat komen. Halverwege de ochtend bekijken we de dagritmekaarten opnieuw en draaien we de kaarten om die al geweest zijn.
- Als een kind jarig is, vieren we de verjaardag en we hebben daarbij een vast ritueel. Kinderen krijgen een verjaardagsmuts, we zingen de jarige toe en gebruiken daarbij muziekinstrumenten. De jarige ontvangt een cadeautje en mag daarna trakteren.
- We nemen zelf duidelijk afscheid van kinderen als ze naar huis gaan.
- We ondersteunen de overgangen met een liedje.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- We spelen bewust mee met de kinderen om doelen van kinderen te ondersteunen. Dit kan zijn: komen tot samenspel, hoe maak je vrienden, hoe los je samen een ruzie op, om de beurt gedrag, etc.
- We stimuleren kinderen om samen te leren spelen door hen te wijzen op signalen van elkaar of een ouder kindje een jonger kindje te laten helpen. Bijvoorbeeld: ‘Ik zie dat dit jongetje ook met de bal wil spelen. Misschien kunnen jullie samen overrollen’. Of: jij kunt al goed zelf je rits dicht doen, wil jij haar helpen om haar jas dicht te doen?’
- Soms zetten we bewust kinderen naast elkaar die elkaar nog niet zo goed kennen. Dan helpen we ze als het nodig is met contact maken.
- Sommige kinderen spelen graag even alleen, voor zichzelf. Dat mag ook. We vinden het niet nodig kinderen te ‘dwingen’ met elkaar te spelen.
- We leren kinderen samen te werken, leren te delen, leren samen op te ruimen. *“Als we allemaal helpen met het opruimen van de duplo, zijn we zo klaar.”*
- Wanneer de kinderen een conflict hebben bespreken we dit samen met hen. We benoemen het concrete gedrag wat we zien en welke emotie erbij hoort. Daarna kijken we samen naar een oplossing en laten we kinderen meedenken. Bijvoorbeeld: ‘Ik zie dat je de auto hebt afgepakt en daar is het andere kind erg verdrietig om. Wil jij ook met die auto spelen? Hoe kunnen we dit oplossen?’
- De peutergroep is een natuurlijke omgeving om kinderen te laten leren en te kunnen begeleiden wat betreft hun sociale ontwikkeling en het aangaan van interacties. In het contact met andere kinderen en volwassenen merkt een kind spelenderwijs hoe er op gedrag gereageerd wordt. Van jonger tot ouder leert een kind steeds beter hoe dat contact met anderen ‘werkt’ en hoe je je eigen gedrag kan reguleren. Sociale kennis en vaardigheden worden zo spelenderwijs geleerd. Dit gebeurt door te spelen, plezier te maken, na te doen én soms te botsen met andere kinderen. Op die manier zijn kinderen steeds beter in staat zelfstandig relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.
- We begeleiden kinderen daar waar nodig. Kinderen zoeken elkaar vanzelf op en bepalen zelf hoe ze communiceren. We ondersteunen hierin afhankelijk van de behoeften van kinderen en afhankelijk van de leeftijd van kinderen. In sommige situaties is het niet nodig om in te grijpen. Bijvoorbeeld als het ene kind het andere kind troost omdat het kind verdrietig is. Op andere momenten is het wel nodig om in te grijpen. Bijvoorbeeld als kinderen elkaar kwetsen. Hoe ouder kinderen worden, hoe meer wij verwachten dat zij rekening met elkaar kunnen houden. Waar een eenvoudig “sorry” voor een jongere peuter voldoende kan zijn, zullen wij met een kind dat bijna naar school gaat doorpraten over welke gevoelens zijn of haar gedrag bij de ander teweeg heeft gebracht. Er kunnen dan meerdere kanten belicht worden om het kind zich hier bewust van te maken en hiervan te kunnen leren.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- We bevorderen het overbrengen van normen en waarden aan kinderen onder andere door een voorbeeldfunctie te zijn voor de kinderen. *Bijvoorbeeld dat de pedagogisch medewerker even wacht met antwoord geven omdat ze haar mond nog vol heeft. De pedagogisch medewerker vertelt dan aan het kind dat ze nog even moest wachten met praten omdat haar mond nog vol was.*
- We hebben huisregels voor de groep die wij ook spelenderwijs met kinderen bespreken zoals binnen lopen en alleen na overleg met de pedagogisch medewerker ergens naar toe zoals naar de wc.
- We leren kinderen zorgvuldig om te gaan met het spelmateriaal. We stimuleren een kind bijvoorbeeld om eerst een puzzel op te ruimen en daarna pas een nieuwe te pakken.
- We hebben te maken met kinderen met diverse achtergronden en culturen. Belangrijk is dat kinderen kennismaken met elkaars achtergronden en culturen en die leren respecteren. Respect is belangrijk omdat het de basis vormt voor de manier waarop we naar elkaar kijken en de manier waarop we met elkaar omgaan.
- We leren kinderen stop hou op te zeggen als ze iets niet willen. Zo leren kinderen dat ze op tijd stoppen met iets wat de ander niet leuk vindt. Van de andere kant leren we kinderen om ook positieve dingen tegen elkaar te zeggen/vragen.
- Wij begeleiden de kinderen om te leren vragen te stellen als ze iets van iemand willen.
- Peuters zijn in de leeftijd dat ze oog krijgen voor hun omgeving en de andere kinderen in de groep. Als een kind iets nog niet kan en dat valt op bij de andere peuters, dan benoemen we dit: "Hij is nog wat kleiner, die gaat dat nog leren". Door dit op een positieve manier te benoemen, gaan de kinderen op een respectvolle manier naar elkaar kijken: "Kijk! Hij kan het al!"
- We leren dat ze voorzichtig en met respect om moeten gaan met materialen uit de natuur. Je breekt niet zomaar takjes af of maakt plantjes kapot. Je spreekt een kind aan op zijn/haar gedrag als hij/zij bijv. een spinnetje doodmaakt.
- Het taalgebruik van de pedagogisch medewerkers is beschaafd Nederlands.
- Uiterlijke verzorging en netheid van de medewerkers is belangrijk.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

VE en samenwerking met ouders

Ouders spelen een belangrijke rol bij VE. We vinden het belangrijk ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind en ze te ondersteunen bij dagelijkse opvoedingsvragen. We stimuleren ouders om ook thuis spelenderwijs aandacht te besteden aan waar hun kind bij de peutergroep of op het kinderdagverblijf mee bezig is.

Voorbeelden

- Voordat een kind de eerste keer komt, vindt er altijd eerst een intakegesprek plaats. De kinderen zijn hier bij aanwezig. Op deze manier hebben de kinderen de ruimte en de pedagogisch medewerkers al een keer gezien en zal de eerste dag gemakkelijker voor hen zijn. Gedurende het intakegesprek zal ouders verteld worden op welke manier er met het kind gewerkt zal gaan worden en wie de mentor van het kind zal zijn. Het zal ouders duidelijk worden hoe het dagritme bij ons verloopt. Ouders krijgen de mogelijkheid aan te geven hoe hun kind is en of er sprake is van bijzonderheden zoals allergieën en medicatie. Het intakegesprek biedt dus een eerste kennismaking tussen het gezin en de groep waarbij direct afspraken gemaakt worden. Tijdens het intakegesprek vragen we ook aan ouders wat hun opvoedingsgewoontes en vragen zijn, welk speelgoed in huis is, wat ouder en kind zoal samendoen en voor welke ouderactiviteiten de ouder belangstelling en tijd heeft.
- Bij de start en aan het einde van een dag(deel) is er gelegenheid tot uitwisseling over hoe het met kind gaat thuis en op de groep. Hiernaast kunnen we (kort) ingaan op opvoedingsvragen van ouders. Dit gebeurt bij de achterdeur waar de kinderen naar buiten worden gebracht.
- Ouders die toestemming hebben gegeven voor het maken van foto's voor het Ouderportaal krijgen regelmatig foto's toegestuurd van situaties op de groep waar hun kind op staat. Zo krijgen ouders een beeld van wat hun kind bij ons doet.
- Elk thema is er een ouderkind activiteit. Ouders worden uitgenodigd bij de start van het dagdeel om samen met hun kind iets te knutselen in het teken van het thema.
- Bij elk thema krijgen ouders een thema-thuisboekje met een korte beschrijving van het thema en onze activiteiten. Ook staan er ideeën in voor laagdrempelige activiteiten die ouders thuis met hun kind kunnen doen.
- Na iedere KIJK! registratie of bij zorg worden ouders uitgenodigd voor een gesprek met de mentor van het kind. Aan de orde komen hoe het kind in zijn vel zit op de groep en thuis en welke ontwikkeling het kind laat zien. Als hier aanleiding toe is, wordt ook besproken hoe de ontwikkeling extra ondersteund kan worden of eventuele andere stappen die gezet gaan worden. We vragen ouders om mee te denken hoe zij thuis kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun kind.
- Als we uitstapjes ondernemen vragen we regelmatig aan de ouders om daarbij aanwezig te zijn.

VE en samenwerking met de basisschool

We vinden een doorgaande lijn tussen de peutergroep en basisschool belangrijk. Dit vergemakkelijkt de overgang naar school en bevordert het schoolsucces. Voor een doorgaande lijn is een goede samenwerking met school belangrijk. In hoeverre een doorgaande lijn gerealiseerd kan worden, is afhankelijk van het aantal scholen waarnaartoe 'onze' kinderen uitstromen. Ten tweede is het afhankelijk van de bereidheid tot samenwerking van de basisschool en de middelen die een school hiervoor heeft. Zo hebben VE-basisscholen VE-coördinatoren die onder andere de taak hebben om de doorgaande lijn te realiseren.

Peutergroep Het Kleurrijk is een onderdeel van de Brede school 'het Kleurrijk'. De kernpartners van deze Brede School zijn basisschool het Kleurrijk, KION (peutergroep en bso Het Kleurrijk) en Bindkracht10 (o.a. het Activiteitenplein).

De samenwerking wordt als volgt vormgegeven:

- We werken met een gezamenlijk VE-actieplan van peutergroep en basisschool.
- We hebben een gezamenlijk ouderbeleidsplan. Waar mogelijk stemmen we onze ouderactiviteiten op elkaar af of organiseren we gezamenlijke activiteiten.
- Tussen de oudste peuters en kleuters vindt er meerdere keren per jaar een uitwisseling plaats. Vijf peuters gaan naar de kleutergroep en vijf kleuters gaan naar de peutergroep.
- We maken samen met de medewerkers van Bindkracht10 een ouder-kind boekje. Bij de start van een thema wordt in de eerste week op een dag de boekjes uitgedeeld door medewerkers van Bindkracht10. Andere dagdelen doen wij het zelf.
- De week erna wordt er een ouder- kind activiteit georganiseerd. De medewerkers van Bindkracht 10 organiseren dit. Ze bereiden de activiteit zó voor, dat wij dezelfde activiteit op de andere dagdelen kunnen doen. Tijdens de spelinloop zijn de ouders gericht met hun kind bezig.
- We hebben twee gezamenlijke brede school studiedagen per jaar.
- We hebben een gezamenlijke Bibliotheek op School (BOS).
- De jaarplanning wordt samen met school gemaakt zodat de thema's bij peuters en kleuters hetzelfde zijn.

VE en samenwerking met andere organisaties in de wijk

We werken intensief samen met het consultatiebureau en de logopediste. Bij vragen op het gebied van spraak/taal ontwikkeling betrekken wij in overleg met de ouders de logopedisten bij het kind. Zij zijn er voor kinderen die moeite hebben met praten. En kinderen die ondersteuning nodig hebben bij het leren van Nederlands. Regelmatig komen zij een bezoekje brengen aan onze peutergroep. Kinderen die logopedie krijgen, kunnen tijdens of buiten de peutergroep uren hiernaartoe. Ook kunnen we bij de logopedisten terecht voor tips over taalontwikkeling.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Als kinderen buiten spelen, is er altijd toezicht. Er is altijd kans op ongelukken, maar er zijn duidelijk afspraken gemaakt over wat wel en niet kan/mag.
- Het vierogenprincipe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Dit houdt in dat we ervoor zorgen dat pedagogisch medewerkers in een groep altijd gezien of gehoord kunnen worden. Door de glazen wand over de hele lengte van de groepsruimte die de groepsruimte van de buitenruimte en de straat scheidt en de glazen wand tussen kantoor en groepsruimte kunnen de pedagogisch medewerkers altijd gezien en gehoord worden door andere gebruikers van het pand. Ook vanuit de gang kan men via een raam in de deur de groepsruimte inkijken.
- Achterwacht: In situaties dat er bij onze peutergroep heel weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar. Op de tijden dat de peutergroep open is, is er altijd beheer van het voorzieningshart aanwezig.